

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **obec Třebichovice**, se sídlem Třebichovice 89, Třebichovice, zast. Mgr. Milanem Schagererem, advokátem se sídlem Plzeňská 276/298, Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) **Mgr. R. B.**, II) **CETIN a.s.**, se sídlem Českomoravská 2510/19, Praha 9, III) **AND LILAC s.r.o.**, se sídlem Saky 3, Třebichovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2021, čj. 024890/2021/KUSK, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení I) a III) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2023, čj. 54 A 28/2021-472,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení I) **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2023, čj. 54 A 28/2021-472.
- II. Osobě zúčastněné na řízení I) **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci

[1] Osoba zúčastněná na řízení I) [dále „stěžovatel a)“] požádala dne 23. 12. 2020 jako vlastník sousedních nemovitostí, a to pozemku par. č. XA, na němž se nachází stavba č. p. X, a par. č. XB [pozemek par. č. XB je nyní ve vlastnictví osoby zúčastněné na řízení III), dále „stěžovatel b)“], žádost o obnovu řízení, ve kterém Magistrát města Kladna (dále „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 29. 6. 2018, čj. OŽP/8948/17-6, vydal žalobkyni povolení k nakládání s povrchovými vodami a k jejich akumulaci na pozemku par. č. XC a současně stavební povolení k vodnímu dílu „*Protipovodňové opatření obce Třebichovice - Saky*“ na pozemcích par. č. XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, XK, XL, XM, XN, XO a XP (všechny pozemky se nacházejí v katastrálním území S. v obci Třebichovice). Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 10. 1. 2021, čj. OŽP/8894/20-4, žádost zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel a) odvolání, kterému žalovaný

v záhlaví označeným rozhodnutím vyhověl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil tak, že se obnova řízení povoluje.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze, který jí v záhlaví uvedeným rozsudkem vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku podali stěžovatelé a) a b) kasační stížnost. Stěžovatel a) zároveň podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

## II. Obsah návrhu na přiznání odkladného účinku

[3] Stěžovatel a) v návrhu uvedl, že účelem obnoveného řízení bylo nové projednání důvodů pro obnovu a zmrazení stavby do doby nového rozhodnutí. Obnovené řízení trvalo dva a půl roku. Jeho výsledky jsou již známy. Jde již pouze u uskutečnění nutných změn a nápravu vad záměru. Nebyl-li by přiznán odkladný účinek, mohlo by dojít k tomu, že v době rozhodování by již byl stavební záměr nevratně uskutečněn. Poskytovaná ochrana by tak nebyla včasná a spravedlivá. Jde rovněž o praktické a finanční aspekty navrácení stavebního záměru zpět, provedení změn stavby nebo jejího odstranění. Žalobkyně je totiž malá obec s omezenými finančními zdroji. Neřešená odtoková cesta a další vady stavebního záměru poškozují nemovitou kulturní památku Saky č. p. X (dále „kulturní památka“). Její tržní hodnota (bez zohlednění historické hodnoty) je přibližně 50 mil. Kč. Z pohledu historické hodnoty je škoda nenahraditelná. Újma na historicko-kulturních hodnotách je i újmou stěžovatele a) a snižuje hodnotu jeho vlastnictví. Stěžovatel a) užívá kulturní památku také pro pracovní účely, pro které je historicko-kulturní hodnota také podstatná. Újma stěžovateli a) vzniká i z hlediska ochrany života a zdraví lidí. Snaha stěžovatele a) k nápravě stavby a projektové dokumentace se týká nejen ochrany kulturní památky, ale rovněž vyjasnění toho, co je stavba zač, jaké má parametry, účinky a rizika pro okolí. Pod hrází žije stěžovatel a) se svou rodinnou. Do současné doby však nejsou vyřešena základní bezpečnostní rizika záměru, a to včetně zpracování parametrů zvláštní povodně. K protržení hráze u suchých retenčních nádrží dochází poměrně často. Žalobkyně se od listopadu 2020 záměrně vyhýbá nápravě vadného díla. Bezpečnostní rizika záměru jsou součástí obnoveného stavebního řízení. Nebude-li přiznán odkladný účinek, bezpečnostní rizika záměru a parametry zvláštní povodně nebudou efektivně a včas řešeny. To způsobuje újmu na životě a zdraví stěžovatele a) a jeho rodiny.

[4] Stěžovatel a) dále v návrhu uvedl, že tato újma je nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného může vzniknout žalobkyni. Té žádná újma z rozestavenosti nebo z nedokončenosti stavby či z posečkání s dokončením stavby nehrozí. Žádné riziko lidem v obci nehrozí. To naopak hrozí kulturní památce stěžovatele a), která se nachází 40 m pod hrází. Rovněž neexistuje žádná újma pro žalobkyni nebo třetí osoby z hlediska vodohospodářské funkce stavby. Funkce a účel stavby jsou totiž nejasné. I kdyby nějakou funkci měla, současný stav rozestavenosti této funkce nijak nebrání. Stavba je téměř dokončena. Chybí odstranit vady zjištěné v obnoveném řízení, vyřešit odtoky v území, poskytnout ochranu kulturní památce a revidovat projektovou dokumentaci. Rovněž podle žalobkyně protipovodňová opatření plní jako celek svůj účel. Není možné se dovolávat veřejné prospěšnosti stavby, která je vadná a zanedbaná a která poškozuje kulturní památku. Odkladný účinek nezpůsobí žalobkyni újmu ani z hlediska poskytnuté

pokračování

dotace na stavbu. Zpoždění s kolaudací stavby si způsobila sama žalobkyně, protože se vyhýbá nápravě stavby. Záměrem žalobkyně není vytvořit zákonnou a bezpečnou stavbu a napravit její vady, nýbrž dokončit a zkolaudovat stavbu v jakémkoliv stavu, jen aby dostála dotačním podmínkám. Stavba není financovatelná z veřejných prostředků s ohledem na její stav, poškozování kulturní památky a rizik pro okolí. Nadto poskytování veřejných zdrojů Evropské unie na projekty poškozující kulturní dědictví je v rozporu s pravidly fungování Evropské unie a užívání veřejných prostředků. Obnovené řízení by mělo nápravu stavby vyřešit. To by mělo vést ke splnění dotačních podmínek.

[5] Stěžovateli a) nejsou známi žádné kolidující veřejné zájmy. Naopak odkladný účinek je nezbytný a prospěšný pro veřejný zájem na ochraně kulturního dědictví, na ochraně života a zdraví osob, bezpečnosti vodních staveb a pro veřejný zájem poskytovatele veřejných financí. Povolení odkladného účinku je v silném veřejném zájmu památkové péče. Poškození kulturní památky by bylo nenahraditelné. Je třeba, aby byla zanedbaná stavba napravena. Veřejným zájmem je financovat pouze skutečně prospěšné, zákonné a bezpečné stavby.

[6] V doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku stěžovatel a) dále uvedl, že výsledek obnoveného stavebního řízení potvrdil potřebu řešení odtokové cesty. Byly zjištěny i další vady stavebního záměru včetně celkové nezpůsobilosti projektové dokumentace. Obnovené stavební řízení bylo zastaveno z důvodu, že projektová dokumentace neřeší v odpovídající míře obecné požadavky na výstavbu a předložené podklady nevyhovují požadavkům uplatněným dotčeným orgánem památkové péče.

[7] Stěžovatel b) s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti souhlasí.

### III. Vyjádření žalobkyně a žalovaného

[8] Žalobkyně ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že po zaplavení centra obce splachem z přilehlých polí v důsledku nefunkčnosti odtokových cest byl v prosinci 2015 zpracován investiční záměr na zachycení srážkových vod. Optimalizace odtokových poměrů je ve veřejném zájmu. Stavba není rezervoárem srážkové či odtokové vody. Po většinu času je bez vody. Odtoková cesta se nachází v místě, které je k tomu geomorfologicky uzpůsobeno a historicky vždy sloužilo tomuto účelu. Stavební úpravy odtoku nejsou nezbytné. Na pozemku par. č. XB nedošlo k žádným zásahům, které by měly povahu stavebních či obdobných prací. Došlo pouze k jedné manipulační mimořádnosti. Nyní je znemožněno stavbu kompletně dokončit. Nachází se ve stavu těsně před dokončením. Žalobkyně v dobré víře zvolila řešení odtoku stavby, které projektant předložil jako optimální. Stěžovateli a) ani jeho nemovitostem nemůže v důsledku nepřiznání odkladného účinku vzniknout žádná újma. Stavba je standardně řešena a využívá přirozených geomorfologických podmínek. Od jara 2021 bez jakýchkoliv obtíží funguje i ve stavu těsně před dokončením. Stěžovatel a) dokládá své tvrzení o újmě podklady, které jsou nepodstatné. Jde například o domnělé ohrožení kulturní památky podle orgánu památkové péče, tedy subjektu bez patřičné odbornosti v oblasti vodních staveb. Případně jde o vyjádření osob, které odbornost mají, avšak nekonstatovaly žádnou zásadní vadu stavby, která by vypovídala o existenci možné újmy. Odborná posouzení byla zpracována na objednávku a náklady stěžovatele a). Jeho argumenty tak jsou v rozporu

s propočty projektanta stavby a s jejím bezproblémovým fungováním. Stavba je schopná pojmout dvacetiletou či stoletou vodu, během které zlepšuje odtokové poměry. Pro stavbu suché retenční nádrže není třeba zpracovávat parametry zvláštní povodně. Stěžovatel a) proto předkládá buď nepodložené domněnky, nebo zkreslené informace.

[9] Z doložených podkladů nevyplývá, že by stěžovateli a) hrozila jakákoliv bezprostřední, závažná a skutečná újma. Není proto dán důvod přiznat kasační stížnosti odkladný účinek. Újma, která žalobkyni vznikla v důsledku nedůvodného dokončení stavby stěžovatelem a), nabývá na objemu. Zjednodušující závěr o neexistenci žádné újmy třetích osob, respektive žalobkyně, je podložen řadou bezvýznamných podkladů. K přípravě a provedení stavebního záměru došlo na popud občanů obce, a to pro lepší ochranu intravilánu obce před splachem srážkové vody a ornice z přilehlých polí s cílem snížit škody na veřejném i soukromém majetku. Dokončení stavby je spojeno se změnou k lepšímu v celé lokalitě. Zlepší odtokové poměry obce. Opakované snahy stěžovatele a) zamezit dokončení stavby pouze udržují stávající stav, kdy není stavbu možné dokončit. To je pro rozpočet malé obce spojeno s nemalými náklady, které vznikly výlučně v důsledku činnosti stěžovatele a). Žalobkyně tak uzavřela, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a navrhla, aby Nejvyšší správní soud návrh zamítl.

[10] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že souhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel a) dostatečně podrobně a určitě osvědčil, že mu hrozí újma nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, respektive žalobkyni. Dojde-li k dokončení stavby, mohou být při nepříznivé hydrologické situaci zasaženy nemovitosti stěžovatele a). Ty mohou být ohroženy samotnou realizací stavby. Zároveň může nastat situace, že následkem dokončení stavby nepůjde uvést stavbu do původního stavu či napravit provedené činnosti. Nepřiznáním odkladného účinku hrozí, že pravomocné rozhodnutí, na jehož základě má dojít k dokončení stavby, již bude fakticky konzumováno a zásah do práv či zájmů stěžovatele a) bude neodstranitelný. Stěžovatel a) osvědčil intenzitu hrozící újmy. Rovněž krajský soud v usnesení ze dne 15. 7. 2021, čj. 54 A 28/2021, kterým nebyl přiznán odkladný účinek žalobě, konstatoval, že stěžovatel a) dostatečně prokázal, že mu v souvislosti s výkonem rozhodnutí hrozí možná majetková i nemajetková újma na jeho nemovitostech. Přiznáním odkladného účinku bude zabráněno ohrožení veřejného zájmu na ochraně kulturní památky.

[11] Osoba zúčastněná na řízení II) se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřila.

#### IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud úvodem podotýká, že předmětem tohoto usnesení je otázka, zda kasační stížnosti stěžovatele a) přiznat odkladný účinek či nikoliv. Nejvyšší správní soud proto v tuto chvíli nemůže věcně hodnotit důvodnost kasační stížnosti, natož to, zda stavba vodního díla je v souladu se zákonem.

pokračování

[13] Kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[14] Kromě formální podmínky, jíž je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy tíží stěžovatele (usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[15] Stěžovatel a) v návrhu k první podmínce, tj. existenci újmy, uvedl, že v obnoveném stavebním řízení se projednávaly nutné změny a náprava vad stavebního záměru. Pokud by nebyl přiznán odkladný účinek, v době rozhodování o kasační stížnosti by mohl být stavební záměr nevratně uskutečněn. Neřešená odtoková cesta a další vady stavebního záměru však poškozují kulturní památku v jeho vlastnictví. Pod hrází suché retenční nádrže žije stěžovatel a) se svou rodinou. Stavební záměr však nemá vyřešená základní bezpečnostní rizika včetně zpracování parametrů zvláštní povodně. Otázka bezpečnosti rizika stavebního záměru je součástí obnoveného stavebního řízení. Nebude-li přiznán odkladný účinek, bezpečnostní rizika nebudou účinně a včas řešena. To způsobuje újmu na životě a zdraví stěžovatele a) a jeho rodiny.

[16] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že stěžovatel a) doložil, že stavba č. p. X na pozemku par. č. XA je nemovitou kulturní památkou včetně hospodářské budovy, špýcharu a ohradní zdi. Z doloženého vyjádření Národního památkového ústavu ze dne 27. 1. 2021, čj. OV/4495/20-2/BN, vyplývá, že dne 2. 12. 2020 byla při jednání na místě na podnět orgánu památkové péče probíhající stavba zastavena z důvodu možného ohrožení kulturní památky. Podle Národního památkového ústavu nejsou prováděné práce v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot. Konkrétně uvedl, že „*PD zcela opomíjí odtok hrází na severní straně nádrže v jižním svahu nad vsí nedaleko od usedlosti čp. X a vyústění odvodňovacího příkopu podél protipovodňového valu. Na severním konci valu má mít pravděpodobně blíže neřešený volný odtok ve svažitém terénu směrem na pozemek XB k jihozápadnímu podélnému průčelí památkově chráněné hospodářské stavby v areálu předmětné usedlosti a dále na náves. Protipovodňový val, kterým byla zcela zastavěna historická polní cesta, paradoxně vytvořil jakýsi koridor pro průtok srážkové vody z jižního svahu přímo směrem na památkově chráněnou usedlost a opět dále na náves. Vlastní hráz nádrže je od mimořádně cenného areálu asi pouhých 40 m. Respektive je situována v jižním svahu nad areálem. Jakákoli havárie hráze v souvislosti s přívalovými dešti by do budoucna znamenala*

*bezprostřední ohrožení fyzické existence usedlosti nebo její vážné poškození. Pozemek XQ sám není nemovitou kulturní památkou ve smyslu zákona 20/87 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ale navazuje na památkově chráněnou stavební parcelu, ohradní zeď areálu a především na jihovýchodní průčelí hospodářské patrové stavby s komorami a navazující kolnou, a nachází se v prostředí kulturní památky. Probíhající nepovolené práce na předmětném pozemku spočívající ve výstavbě venkovního odtoku z hráze jsou zcela v rozporu se zájmy památkové péče. Zřízením povrchového odtoku z hráze na předmětný pozemek by došlo k dalšímu ohrožení areálu památkově chráněné usedlosti při přívalových deštích. Povrchový odtok hráze s velkou pravděpodobností nedokáže pojmout odtékající vodu a společně s volným odtokem z příkopu by, již výše popsáním, nově vytvořeným koridorem vzniklým nasypáním protipovodňového valu, směřoval odtékající srážkovou vodu přímo na jihozápadní budovu a celý areál usedlosti a bezprostředně tak ohrožoval její fyzickou existenci“. Stejný závěr zopakoval Národní památkový ústav ve vyjádření ze dne 24. 5. 2021, čj. OV/2166/21-2/BN. Ve vyjádření ze dne 23. 9. 2021, čj. NPÚ/321/78078/2021, dále uvedl, že „v této souvislosti je nutné upozornit na skutečnost, že obvodové zdivo historických staveb nemá vodorovnou izolaci, je stavěno z lomového kamene často na hliněnou maltu. Současně lze důvodně předpokládat mělké založení stavby, které je u historických vesnických hospodářských objektů zcela běžným jevem. Záměr odvedení vody po soukromém pozemku povede minimálně ke změně vodních poměrů stavby a tím k vážným statickým poruchám v důsledku sedání podmačeného zdiva. Předložený posudek zcela opomíjí skutečnost, že ochrana architektonického dědictví této země je veřejným zájmem. V konkrétním případě vzhledem k historické a architektonické hodnotě areálu veřejný zájem par excellence, neboť vesnických roubených staveb s dochovanou dymnou jizbou je zachováno jen přibližně 20 v celé ČR, přičemž dymná jizba v Sakách je, jak již bylo uvedeno výše, 3. nejstarší roubenou stavbou v celé české republice“.*

[17] Stěžovatel dále doložil znalecký posudek č. 79/1/2021 ze dne 23. 6. 2021 znalce doc. Ing. Ladislava Satrapa, CSc., z oboru stavebnictví, odvětví vodní stavby. Z něj vyplývá, že „povodňová opatření na jižním okraji obce Saky řešená stavebními opatřeními ve formě objektů SO 01 a SO 03 dle DSP (podklad 2) podstatně zhoršují odtokové poměry na pozemku č. XB, a to jednak z důvodu zvýšeného objemu odtoku, ale zejména zvýšením rychlosti odtoku. Tím hrozí podél odtokové linie zvýšená eroze území. Nadto situování poldru vytváří z oblasti jihovýchodní stěny objektu č. p. X, která je kulturní památkou, náporový vymílaný břeh, ke kterému dále koncentruje proudění koncová část trasy SO 03 zatažená směrem k severozápadu do intravilánu obce. Tato ohrožení pozemku XB projekt neřeší, stejně tak jako zvýšenou energii proudu při výtoku a přepad vody v profilu poldru. Při výskytu povodní od Q<sub>2</sub> hrozí při a po průchodu povodně na pozemku XB destrukce povrchu, vznik erozních rýh a kanálů a současně též ohrožení objektu č. p. X [...] Bez dodatečných opatření podél jedné z budov č. p. X je v přímém ohrožení i objekt kulturní památky, což navržený systém PPO též neřeší.“ Z odborného vyjádření Ing. K. K., autorizovaného inženýra pro pozemní stavby, ze dne 24. 11. 2020 dále vyplývá, že není doporučeno použít pozemek par. č. XB bez adekvátních terénních a stavebních úprav. V případě častějšího drobného zavodnění bude docházet ke zničení a vlhnutí zdiva kulturní památky, poškozování stěn omítek a vzniku plísni.

[18] Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatelem tvrzená újma na kulturní památce, která jí hrozí v důsledku provedení stavebního záměru žalobkyní, může nastat při přívalových deštích, neboť odtékající srážková voda bude směřovat na kulturní památku. To stěžovatelka doložila vyjádřeními Národního památkového ústavu, znaleckým

pokračování

posudkem a odborným vyjádřením. Obnovené stavební řízení pak mělo sloužit právě ke změně stavebního záměru tak, aby odtok vody ze suché retenční nádrže neohrožoval kulturní památku a pozemek par. č. XB. Újma hrozící kulturní památce tak je zjevně závažná a nikoliv nereálná. Případné dokončení stavebního záměru podle původního stavebního povolení by totiž mohlo způsobit kulturní památce újmu.

[19] Podle § 100 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že *žádosti o obnovu řízení se přizná odkladný účinek, jestliže hrozí vážná újma účastníkovi nebo veřejnému zájmu. Rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno, má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučil z důvodů uvedených v § 85 odst. 2 nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky rozhodnutí již zanikly podle zvláštního zákona. Rozhodnutí, jímž se žádost o obnovu řízení zamítá, se oznamuje pouze žadateli; ten proti němu může podat odvolání.*

[20] Z výše uvedeného vyplývá, že žádost o obnovu řízení nemá ze zákona odkladný účinek podle § 100 odst. 6 věty první správního řádu. Do doby rozhodnutí o žádosti by proto žalobkyně mohla v důsledku zrušení rozhodnutí, kterým byla povolena obnova řízení, krajským soudem stavbu dokončit podle původního stavebního záměru, čímž by kulturní památce, respektive stěžovateli a), v případě nepříznivých hydrometeorologických podmínek mohla vzniknout újma. Naopak pokud Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přizná odkladný účinek, bude podle § 100 odst. 6 věty druhé správního řádu nadále platit ze zákona odkladný účinek rozhodnutí žalovaného, kterým bylo řízení obnoveno. Z rozhodnutí žalovaného totiž nevyplývá, že by byl odkladný účinek vyloučen. Zároveň stavba dle tvrzení žalobkyně dosud nebyla zcela provedena. Napadené rozhodnutí, kterým byla stavba povolena, tak zjevně nebylo dosud vykonáno. Rozhodnutí žalovaného tak má odkladný účinek ze zákona. Pokud by proto Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, žalobkyně by nemohla ve stavbě pokračovat, a tedy ji během řízení o kasační stížnosti dokončit. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak může odvrátit újmu, která podle stěžovatele a) hrozí kulturní památce.

[21] Tvrzení stěžovatele a) nepředstavuje pouhé domněnky, jak tvrdí žalobkyně. To, že Národní památkový ústav nemá odborné znalosti v oblasti vodních staveb, neznamená, že v mezích svého odborného zaměření není schopen posoudit rizika hrozící kulturní památce způsobená přímým působením proudící vody. V tomto ohledu je také bezpředmětné, zda suchá retenční nádrž je schopná pojmout stoletou vodu, jak tvrdí žalobkyně. Problematický je totiž zjevně odtok vody směřující na kulturní památku. Nejvyšší správní soud nadto není v rámci krátkého časového úseku stanoveného pro rozhodnutí o odkladném účinku kasační stížnosti schopen do detailu ověřit, jaké konkrétní negativní dopady pro kulturní památku může odtok vody ze stavby způsobit. Proto i s ohledem na zásadu předběžné opatrnosti dopěl k závěru, že újmu tvrzenou stěžovatelem a) nelze vyloučit (usnesení NSS ze dne 16. 5. 2018, čj. 1 As 128/2018-42).

[22] Tvrzení, podle kterého stěžovateli a) a jeho rodině hrozí újma na životě a zdraví, nebudou-li vyřešena bezpečnostní rizika stavby, není nijak podložené. I kdyby bylo třeba, aby projektová dokumentace byla doplněna o parametry zvláštní povodně, hrozba újmy na životě a zdraví je hypotetická. Jak totiž vyplývá z tvrzení žalobkyně, stavba suché retenční nádrže je prakticky dokončena. Stěžovatel a) nedoložil, že v důsledku technického

stavbu stavby hrozí reálné riziko protržení hráze, které by mohlo způsobit záplavovou vlnu, a tedy ohrozit život a zdraví osob. Tvrzení o protržení hráze je proto v rovině spekulací.

[23] Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval pouze tím, zda újma hrozící kulturní památce, která je ve vlastnictví stěžovatele a), je nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[24] Účelem stavby je ochrana intravilánu obce před splachem srážkové vody a ornice z přilehlých polí s cílem snížit škody na veřejném i soukromém majetku. Jak vyplývá z tvrzení žalobkyně, stavba se nachází ve stavu těsně před dokončením a od jara 2021 funguje. Obnovené řízení brání stavbu kompletně dokončit. Přiznáním odkladného účinku zjevně nemůže vzniknout újma na majetku žalobkyně a jejích obyvatel, respektive žalobkyně netvrdí, že by přiznání odkladného účinku mohlo mít vliv na faktické fungování stavby. Stavba, přestože není zcela dokončena, již zjevně plní svůj účel a chrání před splachem srážkové vody a ornice. Z ničeho tak nevyplývá, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo mít na reálné fungování stavby po dobu řízení před Nejvyšším správním soudem nějaký vliv.

[25] Žalobkyně zároveň netvrdí, jaká konkrétní újma jí přiznáním odkladného účinku vznikne. Pouze obecně namítla, že *„újma různých poměrů a forem (např. čas, úsilí i finance věnované obraně proti aktivitám p. Mgr. B.), která mu vznikla v důsledku nesmyslného, nedůvodného a neopodstatněného bránění v dokončení Stavby p. Mgr. B. již od roku 2021, stále nabývá na objemu.“* Z uvedeného však nevyplývá, jaká konkrétní újma by žalobkyni vznikla, pokud by Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti přiznal. Z ničeho tak nevyplývá, že by nemožnost dokončit stavbu podle původního stavebního záměru po dobu řízení o kasační stížnosti způsobila žalobkyni újmu, která by byla větší, než která hrozící kulturní památce. Újma hrozící kulturní památce tak je zjevně nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[26] Nejvyšší správní soud se proto dále zabýval tím, zda je splněna rovněž třetí podmínka, tedy zda přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[27] Žalobkyně namítá, že dokončení stavby je ve veřejném zájmu, neboťlepší odtokové poměry obce. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v bodě [24] výše, stavba je podle tvrzení žalobkyně ve stavu těsně před dokončením a od jara 2021 již funguje. Zjevně tak plní svůj účel a zlepšuje odtokové poměry obce. Žalobkyně netvrdí, že by přiznání odkladného účinku mohlo mít vliv na faktické fungování stavby. Toliko dle jejího tvrzení nebude moct dojít ke kompletnímu dokončení stavby podle původního stavebního povolení. Přiznání odkladného účinku tak není v rozporu s veřejným zájmem na zlepšení odtokových poměrů v obci, a tedy na ochraně majetku. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je v nyní projednávané věci naopak důležité pro ochranu veřejného zájmu na ochraně kulturní památky, jak namítá stěžovatel a) a jak rovněž podotkl žalovaný. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by jeho přiznání bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem.



## V. Závěr

[28] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky napadeného rozsudku krajského soudu.

[29] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[30] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení. **Protože stěžovatel a) soudní poplatek již zaplatil, znovu jej platit nebude.**

[31] Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že stěžovateli a) s ohledem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nezasílal vyjádření žalobkyně k případné replice, jak ten požadoval v doplnění návrhu.

**P o u č e n í:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 22. září 2023

Petr Mikeš  
předseda senátu